

Vlaamse overheid

Dokter De Moorstraat 24-26

9300 AALST

T 053 72 62 10

F 053 71 10 78

info@vmm.be

VERSLAG

////////////////////////////////////
Onderwerp: Overleggroep AWIS rioolinventaris

Datum vergadering: 24/11/2021

Aanwezig: Ingeborg Barrez (voorzitter – VMM regisseur van de waterketen), Katia Beringhs (VMM verantwoordelijke rioolinventaris), Peter De Keyser (VMM Project leider AWIS), Brigitte Laeremans (VMM extern analist rioolinventaris en verslag opmaak), Anke Van Luyten (Leuven wegen en werken), Jan De Witte (Leuven Riolering), Barbara De Schepper (Oudenaarde, verantwoordelijke infrastructuur ter vervanging van Caroline Gabriël), Bart de Mayer (Pidpa databeheer en modellering ter vervanging van Els Stoops), Hans Vercammen (Roeselare waterwegen en riolering), Ilse Pauwelyn (Farys/TMVW) rioolbeheer data en procesbeheer), Martin Mesch (Fluvius functioneel analist), Bart Neyrinck (Fluvius netbeheer diensthoofd riolering), Pieter Lootens (Aquafin gemeentelijk en bovengemeentelijk), Mieke Hautekeete (Dentergem) en later aangesloten Eveline Vandenbogaerde (Ledegem) en Dirk De Pril (Haaltert)

Afwezig:

Verontschuldigd: Koen De Witte (VMM diensthoofd), Tanya von Liehn (Wommelgem), Bart Haspeslagh (IWVA)

Datum verslag: 25/11/2021

Kopie aan: Bernard De Potter

////////////////////////////////////

1 Welkom en inleiding

- Presentatie “20211125_Workshop_Asset_Management.pdf” in bijlage van dit document.
- Het overleg wordt op video opgenomen, vooral voor de opmaak van het verslag, maar wordt niet verder verspreid buiten VMM en de gegevenspartners. (link: [video 24/11/2021](#))

2 Gemeenten in de overleggroep

- Gezien het grote aantal kandidaten die de gemeenten willen vertegenwoordigen, wordt voorgesteld de aanwezigheid via beurtrol te organiseren voor de drie plaatsen die voorzien zijn. Dit zowel om het aantal aanwezigen te beperken als om de evenredigheid tussen de verschillende gegevenspartners te bewaren. (link: [samenstelling van de overleggroep](#)).
- De agenda zal steeds vooraf verspreid worden zodat de drie deelnemende vertegenwoordigers vanuit de gemeenten kunnen afstemmen met de andere gemeenten (*die autonoom hun netwerk intekenen*). De presentatie en het verslag zullen zoals steeds ook beschikbaar gesteld worden op de VMM website.

3 Stand van zaken AWIS rioolinventaris publicatie

3.1 Kaarten stand van zaken 19 nov 2021

- Verschillende gemeenten zijn sinds het vorige overleg rechtstreeks aangesloten of via een gegevenspartner. Er zijn nog steeds enkele gemeenten die niet aangesloten zijn.
- Doordat sommige gemeenten niet aangesloten zijn of nog geen data hebben opgeladen, verhinderen ze zo de publicatie naar referentie voor bepaalde zuiveringsgebieden waarvan de andere gegevenspartners wel reeds gegevens hebben opgeladen. Er zijn momenteel nog niet veel zuiveringsgebieden waarvan de opgeladen gegevens kunnen gepubliceerd worden naar referentie. (*Geel in de kaart betekent dat het minimum niveau is bereikt en VMM deze data en de data van de eventueel groene gebieden kan publiceren.*)
- Conclusie : er is vooruitgang, maar ook nog werk aan de winkel.

Opmerkingen /acties / conclusies

- ⇒ Het kabinet zal de laatste 14 gemeenten contacteren: Damme, Dentergem, Haaltert, Herentals Heuvelland, Ieper, Jabbeke, Ledegem, Lommel, Mesen, Nijlen, Ronse, Spiere-Helkijn en Holsbeek (*waarvan sommige reeds contacten hebben opgestart met gegevenspartners*)
- ⇒ Sommige gemeenten hebben het contract getekend of is overeenkomst in opmaak, maar zijn nog aan het afwegen of ze zelf zullen opladen of via een gegevenspartner omdat het complexer blijkt dan initieel ingeschat : Aalter, Baarle-Hertog, Bredene, Brugge, Knokke-Heist, Koksijde, Lievegem, Menen, Zele en Zwijndrecht.
- ⇒ Voor sommige gemeenten werd de data recent nog niet opnieuw opgeladen en dit is toch wenselijk voor een correcte actuele kwalitatieve rioolinventaris.

3.2 Uitbreiding Asset Management

- De eerstvolgende mijlpaal opgelegd in de conceptnota van de Minister nadert.
 - Eind 2021 dient de rioolinventaris in AWIS opgenomen te zijn
 - Eind 2022 dient de rioolinventaris volledig te zijn en dient eveneens het risico van de leidingen en het inspectieplan aangevuld te zijn door de gegevenspartners. Er zullen verschillende overlegmomenten ingepland worden om samen met de gegevenspartners de kwaliteit van de ingetekende basisdata en daaruit berekende kerndata na te gaan zodat ze tijdig kan verbeterd worden.
 - Eind 2023: 25% van het inspectieplan is uitgevoerd met minimum 25% van de kritische riolen.
 - Eind 2025: 50% van het inspectieplan is uitgevoerd met 100% van de kritische riolen.
 - Eind 2027: Volledig uitgevoerd inspectieplan met daaruit volgend
 - Geactualiseerde toestand en risico kaart Vlaanderen
 - Maatregelenprogramma
 - Inspectieplan 2028-2033
- Om de risico klasse en het inspectieplan te kunnen opladen, dienen de rioolinventaris, de AWIS databank en processen aangepast te worden in functie van de definitieve besluiten van de Vlaro werkgroep Asset Management van 19/11/2021 met documentatie in de conceptnota <https://www.vmm.be/water/projecten/asset-management> . Het totale geschatte VMM project budget wordt geschat op 167 werkdagen.
- De aanpassingen hiervoor aan de AWIS databank en rioolinventaris worden in verschillende fasen verdeeld zodat eventuele aanpassingen in volgende releases naar productie kunnen uitgevoerd worden.

- **1^e fase** : AWIS DB en inleesprocessen aanpassen zodat de gegevenspartners ASM data-attributen kunnen opladen
 - risico_type (keuzelijst)
 - inspectie_type (keuzelijst die “geen inspectie” bevat)
 - gepland
 - uitgevoerd
 - datum uitgevoerde inspectie
 - toestandsklasse (keuzelijst op basis van eigen parameters)
 - vanaf een bepaalde startdatum dienen de data-attributen velden aangeleverd te worden (maar kunnen ze nog leeg zijn)

- **2^e fase** : Rioolinventaris berekeningen van ASM data voor validatie van kwaliteit en volledigheid
 - Risicokaart (door Aquafin)
 - Afgeleide berekende ASM data-attributen op ingetekende punten (puntobjecten) die niet aangeleverd dienen te worden (hoogste risico aangesloten strengen, netwerkknoopen). Dit is vooral voor vereenvoudigde budget berekening en visueel algemeen beschikbaar hulpmiddel.
 - Eventuele andere te berekenen data die uit de latere analyse nodig blijkt

- **3^e fase** : Het extern ter beschikking stellen van de ASM en berekende data volgens afgesproken regels
 - Maximum raadplegen van ASM data
 - door VMM en de verantwoordelijke gegevenspartner (Aquafin niet)
 - alle nieuwe ASM data
 - Raadplegen van ASM data in interessegebied =MEDIUM
 - door alle gegevenspartners binnen het (overlappend) interessegebied en Aquafin bovengemeentelijk (werkingsgebied Vlaanderen en berekenen statustool)
 - alle nieuwe ASM data incl. inspectiedatum en de afgeleide berekende ASM data.
 - Minimum raadplegen van ASM data
 - door brede publieke WFS en Geopunt (brandweer, ...) en gemeenten en gegevenspartner buiten het interessegebied
 - geen technische ASM data

Opmerkingen /acties / conclusies

- ⇒ De gegevenspartners hebben geen bezwaar tegen het toevoegen van ASM data aan de rioolinventaris, noch voor de daaruit berekende afgeleide data.
- ⇒ De gegevenspartners verkiezen om de ASM risico data van strengen en punten niet voor een breed publiek beschikbaar te stellen vanwege mogelijke verwarring, onnodige vragen en technische complexiteit. Gezien de inspectiedata van strengen en punten gelinkt is aan risico data, besluiten de gegevenspartners om helemaal geen ASM data in het minimum niveau zichtbaar te maken. Er wordt wel aangegeven dat bredere ontsluiting mogelijk is door gegroepeerde info via de statustool (opgebouwd door Aquafin) naar een breder publiek te ontsluiten.
- ⇒ VMM stelt voor om het in AWIS1 gebruikte data attribuut “is onvolwaardig” te schrappen en te vervangen door een “stopprojectcode” op oude ingetekende strengen die niet voldoen aan actuele normen voor riolering leidingen. Het stopproject bepaalt dan tot wanneer de huisaansluiting op de bestaande streng in de rioleringsgraad wordt meegerekend en vanaf wanneer pas op de nieuwe geplande streng. De gegevenspartners hebben geen bezwaar tegen het schrappen van “is onvolwaardig” uit het datamodel of het toevoegen van “stopprojecten” (dit is een reeds bestaand attribuut – vraagt geen extra input van gegevenspartners).

⇒ Aquafin Analyse: begin 2023 wordt een “statische foto” gemaakt als basis van de Aquafin statustool, maar de realiteit is niet statisch. De situatie kan doorheen de tijd bijvoorbeeld wijzigen van geplande inspectie naar “geen uit te voeren inspectie” voor leidingen waarvan de verantwoordelijkheid voor aanleveren van de data momenteel onduidelijk is (vb. niet Farys maar AWV). De rioolinventaris bewaart geen historiek en dit zal dan opgenomen dienen te worden in historische van de statustool (*door Aquafin te bespreken in de Vlario ASM werkgroep*). De Statustool zal doorheen de tijd wellicht met de laatst opgeladen situatie rekening dienen te houden.

4 Planning 2022

4.1 Demands rioolinventaris 2022

- De focus ligt eerst op het gemeentelijke en bovengemeentelijke functionele actuele netwerk, maar volgende punten zullen in de loop van 2022 opgestart worden:
 - Toestand- en risicokaarten
 - Afgeleid watertype (*op basis van ingetekende data*)
 - Technische upgrade (*java/angular*)
 - Business waarde en noden van
 - VMM en Aquafin knelpunten
 - Informatie aan hulpdiensten (*brandweer, ...*)
 - Integratie van data van AWV, havengebieden en andere niet aangeslotenen

4.2 Rioolinventaris als voorwaarde voor subsidie

- Het kabinet heeft beslist dat aansluiting en data levering aan de rioolinventaris een uitsluitingsvoorwaarde zal zijn voor het toevoegen van GIP projecten aan de subsidieprogramma's vanaf 2022. Dit wordt ook door het kabinet aan de 14 nog niet aangesloten gemeenten geïnformeerd.

4.3 Communicatie

- Workshops netwerkconnecties
 - Overleg via doodle te plannen liefst nog in 2021 tijdig voor Kerstmis
 - Doel: kennis delen en concrete afspraken maken over een finaal aan elkaar gesloten netwerk
 - Plan van aanpak en concrete stappen
- Overleg data kwaliteit en volledigheid met de gegevenspartners (*indicatoren en uitbreiding ASM*)
 - Januari/Februari 2022 met VMM en AQF geïnitieerd door de gegevenspartners
 - Prioriteit: gemeenten waar putdekking nog verbeterd kan worden (<90%)
- Doel: in detail afstemmen inzake de nieuwe ASM data en eventuele basisdata problemen. Extern aan bredere groep gemeenten.
 - Brief van het kabinet aan 14 gemeenten (*incl. uitsluitingscriterium voor subsidies*)
 - VMM nieuwsbrief van November 2021 (*maar niet alle gemeenten interpreteerden daaruit dat ASM data aanleveren verplicht wordt*)
 - VMM stelt een extra algemene communicatie naar alle gemeenten voor inzake rioolinventaris basisdata, kwaliteitsindicatoren en nieuwe ASM data volgens haalbare planning voor de VMM communicatie dienst. Deze communicatie zal voor versturen nog overgemaakt worden zodat eventuele feedback nog bekeken kan worden.
 - VMM stelt voor om die informatie ook op vmm.be/assetmanagement aan te passen

Opmerkingen /acties / conclusies

- ⇒ Het is zeker nodig om kennis en ervaring met elkaar te delen. Inplannen overleg is dus nodig.
- ⇒ Aquafin : Nog analyse nodig inzake aansluiting gemeentelijk aan bovengemeentelijk netwerk
- ⇒ AWIS bepaalt waar mogelijk zelf logische connecties tussen netwerken indien er aan de voorwaarden wordt voldaan. Koppelingen in éénzelfde netwerk (*eigen laag*) worden niet door AWIS gelegd, maar dienen door de gegevenspartner aangevuld te worden voor eventueel ontbrekende netwerkdelen.
- ⇒ VMM kan in de workshop informeren hoe de eigen geplande data getransformeerd wordt naar een correct oplaadbaar bestand (*FME conversie*).
- ⇒ De gegevenspartners vinden een algemene complexe communicatie over rioolinventaris **basisdata** naar alle gemeenten niet nodig. Enkel naar de gemeenten die zelf ook als gegevenspartner optreden. Voor de gemeenten die via een rioolbeheerder aangesloten zijn op de rioolinventaris, zal de rioolbeheerder eventuele communicatie op zich nemen.
- ⇒ De indicatoren moeten in dec 2021 opnieuw berekend worden. De kwaliteitsindicatoren zullen dan dienen om te bepalen voor welke gemeenten er overleg dient gepland te worden om de data kwaliteit te verhogen. Graag nog even wachten met de update van de indicatoren o.a. op Fluvius die vanwege een recent ontdekt technisch AWIS xml probleem nog geen sterk verbeterde data kan opladen. De correctie hiervan is net in de AWIS Test databank geïntegreerd en de nieuwe oplading door Fluvius zal een groot deel van de actuele netwerkfouten oplossen. Roeselare en Leuven zullen ook nog een nieuwe versie opladen. Leuven heeft momenteel een technisch en resource probleem.
- ⇒ VMM stelt voor dat gemeenten die rechtstreeks data opladen zonder derde gegevenspartner, zelf initiatief nemen voor een overlegmoment (*indien indicator niet voldoende hoog scoort*). Aquafin zal daar dan ook bij aanwezig dienen te zijn als match maker i.f.v. ASM , VMM neemt deel als verantwoordelijke rioolinventaris en toezichthouder.
 - De VMM zal hiertoe een lijst aanleveren met de VMM contactpersonen. Voor Aquafin zal Pieter Lootens als contactpersoon fungeren.
- ⇒ Vragen inzake intekening en oplading kunnen steeds gesteld worden aan de VMM Service desk AWIS via link <https://www.vmm.be/contact/awis> .
- ⇒ De gegevenspartners vinden algemene communicatie over de **extra aan te leveren ASM data** wel nodig naar alle gemeenten, ook diegene die aangesloten zijn via een gegevenspartner. De gegevenspartners vragen om geïnformeerd te worden wanneer deze communicatie verzonden wordt, zodat zij kunnen anticiperen op de daaruit volgende vragen aan hen. De gegevenspartners vragen deze algemene communicatie zo snel mogelijk te versturen gezien de grote impact en werklast rond Asset Management.
- ⇒ De publicatie van zuiveringsgebieden zal doorheen 2022 gefaseerd dienen te gebeuren, zijnde de eerste groep waar de data nu reeds vrij kwalitatief zijn, dan de groep gebieden waar de problemen nog dienen verbeterd te worden en daarna wellicht pas de gebieden waarvan gemeenten nu nog niet of erg recent zijn aangesloten. Ook de kwaliteitsindicatoren zullen iteratief opnieuw berekend moeten worden, wanneer nieuwe data is opgeladen en/of nieuwe gemeenten zijn aangesloten in de rioolinventaris.

5 Stand van zaken ontsluiting via Geopunt

- Communicatie door digitaal Vlaanderen:
 - Dec 2021: AWIS1 schematische data zal niet langer ontsloten worden omdat ze niet langer geactualiseerd wordt en niet kwalitatief genoeg is om voor verdere data verwerking te gebruiken (*KLIP en andere*).
 - Dec 2021: Rioolinventaris AWIS2 punten, strengen en installaties zullen ontsloten worden voor een breder publiek (*minimum niveau*)
 - Per organisatie met wachtwoord:
 - <https://rioolinventaris.vmm.be/geoserver/gis/wfs>
 - <https://rioolinventaris.vmm.be/geoserver/gis/wms>
 - Publiek voor intekening AWIS projecten:
 - <https://rioolinventaris.vmm.be/geoserver/publiek/wfs>
 - <https://rioolinventaris.vmm.be/geoserver/publiek/wms>
 - Jan 2022: Harmonisatie naar INSPIRE specificaties en andere attributen en doorstroming naar INSPIRE/Europees geoportaal
 - Bestaande services van de rioolinventaris zullen nog steeds toegankelijk zijn (*zie presentatie*)
- Zodra de data gepubliceerd kan worden, zal ze ook via de nieuwe INSPIRE toegankelijk zijn.
- De huidige services blijven bestaan met de actueel gebruikte definities en formaten

6 Varia

- CIW is hervormd met een platform “Data en Digitalisering”. De stuurgroep heeft een coördinerende rol terwijl het platform dient om kennis te delen, acties te faciliteren en een engagement te bekomen. Dit platform is ook gelinkt met Vlaamse en Europese initiatieven. Bart Neyrinck (*Fluvius*) en Aquafin en de Watergroep zijn lid van het CIW platform Data en Digitalisering.
- Aquafin en Fluvius vragen hoe een belangrijke leiding die ze niet in fysiek beheer hebben voortaan in AWIS Rioolinventaris kan behandeld worden (*vb.: militair domein Melsbroek, luchthaven, ...*) gezien ze wel in AWIS1 aanwezig was maar niet in AWIS2.
 - Gegevenspartners kunnen, als data leverancier, indien gewenst, nu reeds leidingen intekenen die zij niet in fysiek beheer/eigendom hebben met de standaard waarde “privé”(PRIVE) als beheerder of een van de andere organisaties uit de keuzelijst. Let wel, dit voornamelijk voor organisaties die zelf geen gegevenspartners zijn. Want leidingen van een andere partner, worden al door deze organisatie aangeleverd. Dit zou anders leiden tot dubbele objecten in de rioolinventaris. De enige uitzondering hierop zijn eindpunten en/of beginpunten van het netwerk. Deze ontbrekende leidingen van een andere beheerder aanleveren kan belangrijk zijn voor leidingen die de connectie en dus digitale doorstroming maken tot aan de zuiveringsinstallatie.
 - Gegevenspartners kunnen VMM vragen om nieuwe namen van derden die geen gegevenspartner zijn als organisatie toe te voegen aan de keuzelijst voor beheerder en eigenaar zodat de standaard waarde “privé” niet hoeft overal gebruikt te worden voor leidingen van derden.
 - Leidingen die wel ingetekend worden door de gegevenspartners, maar niet fysiek beheerd worden door hen, zouden niet mogen opgenomen worden in het verplichte ASM inspectieplan dat door de gegevenspartners dient aangevuld te worden bij de intekening. Maar leidingen in fysiek beheer van derden (*niet-gegevenspartners*) kunnen wel in rekening genomen worden voor berekening van de GRB putdekking (*belangrijk voor de kwaliteitsindicator in de statustool*).
 - VMM dient wel met de privé beheerder/eigenaars te overleggen of sommige data niet te gevoelig is om publiek toegankelijk te maken (*vb. op militair domein*). Misschien kunnen de gegevenspartners slechts één schematische lijn doorheen het privé gebied te tekenen die niet overeenkomt met de fysieke locatie voor leidingen van derden (*niet-gegevenspartners*) die

- noodzakelijk zijn om het ingetekende digitale netwerk te laten doorstromen. Alternatief te bespreken idee: in de publieke minimum view geen privé leidingen van derden tonen.
- VMM verduidelijkt dat het een aandachtspunt blijft om leidingen die niet in beheer zijn bij Aquafin of andere gegevenspartners, maar wel dienst doen voor de afvoer van afvalwater (*privé-leidingen*) en het eigen netwerk van de gemeente verbinden met de zuiveringsinstallatie in de AWIS Rioolinventaris beschikbaar zouden moeten zijn in de rioolinventaris. Informatie PRIVE over het privé aandeel (%) van het afvalwater netwerk in de totaliteit is nodig. AWV en anderen blijven fysiek beheerder en eigenaar van hun eigen netwerk, maar de data-aanlevering aan AWIS zou opgenomen dienen te worden door degene met saneringsplicht. Voor grote privé terreinen zoals campings, industrieterreinen, center-parcs enz. staan de privé bedrijven soms zelf in voor de fysieke sanering van het afvalwater of ze worden als privé-entiteit aanzien en moeten daardoor ook aan dezelfde verplichtingen voldoen. De rioolinventaris zou ook deze informatie digitaal moeten kunnen bevatten gezien dit behoort tot de gemeentelijke saneringsplicht en er soms zelfs fysiek (*huishoudelijk*) afvalwater in het netwerk geloosd wordt vanuit die privé terreinen.
 - De gegevenspartners melden dat er sinds 2014 overlegd wordt om het data-beheer (digitalisatie in de rioolinventaris) te centraliseren bij de rioolinventaris gegevenspartners voor “doorsteken” onder gewestwegen, autosnelwegen enz. die door AWV fysiek worden beheerd. Het AWV heeft actueel echter niet altijd duidelijke data over waar er leidingen in hun gebied liggen. De afspraken zijn dus nog zeer theoretisch op dit moment. De leidingen van het AWV zijn meestal wel niet-vuil hemelwater leidingen (*en minder kritisch voor de rioolinventaris tenzij het om doorstroming naar de zuiveringsinstallatie gaat*).
- VMM Kennisdatabank en www.vmm.be/contact/awis
 - Via de service desk kunnen vragen gesteld worden of problemen gemeld worden. Waar mogelijk zal de website dan via kernwoorden automatisch mogelijke antwoorden voorstellen. Deze kennisdatabank is aanvullend t.o.v. de handleiding en zal verder uitgebreid worden in functie van jullie vragen. Suggesties voor artikels mogen steeds meegeven worden bijv. tijdens de workshop.

Bedankt voor de samenwerking. Het verslag zal verspreid worden o.a. op de VMM website.